

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 22αν Νοεμβρίου 1970
ἡμέραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καὶ ὥραν: 22.30 - 23.00

Τὴν ἔκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ Δημήτρης Γιαννουκάκης. Τραγουδοῦ ἡ ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

9/1/70

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἐχομε μιλήσει πολλές φορές, ἀγαπητέ μου Δημήτρη, γιὰ ἓναν πάλαιό δημοσιογράφο τὸν Νικόλαο Σπανδωνῆ καὶ μοῦ ἔχεις πεῖ πὼς ἦτανε τύπος τῆς παλιᾶς Ἀθήνας, πὼς ἔκανε φάρσες πολλές, ἔγραφε στίχους καὶ γενικὰ ἦτανε πασίγνωστος στοὺς παλαιούς ἀθηναίους.
"Ἦθελα λοιπὸν νὰ σ' ἐρωτήσω : Τὸν πρόλαβες ἐσὺ τὸν Σπανδωνῆ ; Τὸν γνώρισες προσωπικὰ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια καὶ τὸν θυμᾶμαι πολὺ καλὰ. "Ἦμουναι παιδί ὅταν πέθανε ὁ Σπανδωνῆς καὶ ὅπως μοῦ γράφει ἓνας τακτικός ἀπροατῆς τῆς ἐκπομπῆς μας, συνταξιούχος τραπεζικός ὁ κ. Δημήτριος Λάσκαρης, εἶχε θάνατο τραγικὸ καὶ ἀπροσδόκητο .

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶναι φαίνεται μοιραῖο, μερικοὶ εὐθυμοὶ τύποι νὰ φεύγουν ἀπὸ τὸν κόσμον μὲ τρόπο τραγικὸ. Καὶ αὐτός ὁ Σπανδωνῆς πὼς πέθανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πέθανε σὲ ἡλικία πενήντα πέντε χρόνων, στὰ 1913. Ὅπως μοῦ γράφει ὁ ἀπροατῆς μας κ. Λάσκαρης, ^{ἐργαζότανε} ~~ἐργαζότανε~~ τότε σὲ μιὰ ἐφημερίδα τὸν " Παρατηρητῆ " ποὺ εἶχε τὰ γραφεῖα του στὴν πλατεῖα Κερῦτσι δίπλα στὸν Φιλολογικὸ Σύλλογον Παρνασσό. Μιὰ νύκτα περίμενε τὴν γυναῖκα του γιὰ νὰ πᾶνε στό θέατρο. Ἡ γυναῖκα του ποὺ ἦτανε πολὺ κομψή καὶ πολὺ νεωτέρα του πῆγε στα γραφεῖα τῆς ἐφημερίδας νὰ τὸν πάρῃ. Ὁ Σπανδωνῆς τὴν εἶδε καὶ σηκώθηκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του. Προχωρεῖ πρὸς τὴν πόρτα, μὰ τὸν εἶδανε ν' ἀκουμπᾷ τὸ χέρι του στό κούφωμα τῆς πόρτας καὶ νὰ μένη ἀκίνητος. Τρέξανε...

"Ήτανε άργά. 'Ο Σπανδωνής είχε πεθάνει από συγχοπή τής καρδιάς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Υπέφερε από τήν καρδιά του ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ήλλον θά υπέφερε μέ δέν τό ήξερε. Τήν έποχή εκείνη, έξήντα χρόνια πρίν, στό 1913, τά καρδιογραφήματα ήτανε άγνωστα.

"Όπως δήποτε ό Σπανδωνής έπινε περί τούς τριάντα καφέδες τήν ημέρα καί έκάπνιζε διαρκώς πούρα. Τό πούρο δέν έλειπε από τό στόμα του. "Όταν του έλεγαν οί φίλοι του νά μετριάση τούς καφέδες καί τό κάπνισμα, ό Σπανδωνής άπαντούσε στερεότυπα : 'Εγώ θά πεθάνω θρθιος...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί πέθανε θρθιος άκουμπισμένος σέ μία πόρτα. 'Ιδιόρρυθμος τύπος θά ήτανε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κομψότατος, μέ ένα λουλουδι πάντοτε στήν κομβιοδόχη του, φάε μέ μονύελο στό μάτι, δεμένο μέ μαύρη κορδέλλα, κατοικούσε στήν όδόν 'Αριστοτέλους κοντά στήν όδόν 'Ιουλιανού. Στήν τράπεζα του σπιτιού του είχε ένα λύκο...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λύκο ; θά έννοετς βέβαια λυκόσκυλο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι, λύκο άληθινό, δεμένο μέ άλυσίδα από ένα σιδερένιο περιλαίμιο. Τόν είχε αγοράσει στόν Βόλο από κάτι γύφτους. Τόν είχε μεταφέρει σέ κλουβί στήν 'Αθήνα καί τόν είχε έγκαταστήσει στήν τράπεζα του σπιτιού του, χωρίς νά φαντάζεται ότι ό λύκος θ'αύτοκτονούσε μία μέρα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί είπες ; Αυτοκτόνησε ό λύκος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί ό καημένος. Δηλαδή αυτοκτόνησε ήθελά του. Θέλησε νά πηδήσει σέ μία διπλανή τράπεζα καί... κρεμάστηκε στό κενόν από τόν λαιμό. Τό σιδερένιο περιλαίμιο, ό κρίκος τόν έπνιξε. Τήν ίδια μέρα ό Σπανδωνής άνοιξε ένα λάκκο στό άπέναντι οικόπεδο καί έθαψε τόν λύκο του. 'Επάνω στόν τάφο του λύκου έβαλε μία πέτρα μ'ένα τετράστιχο. 'Ενθάδε κείται ό προσφιλής μου λύκος - άποθανών άδόξως καί άδίως... Κι'έν ίσως δέν τόν έπλασε κανείς - τόν κλαίει ό άφέντης άφέντης του - Μιχόλαος

Σπανδωνής.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τόν καημένο τόν λύκο. φαντάζομαι ότι στην ιστορία των λύκων, αυτός θα είναι ο μόνος λύκος που αυτοκτόνησε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ήτανε η εποχή που η μικρή 'Αθήνα δεν είχε πολυκατοικίες. Επιτάκια μόνο μονόροφα και διώροφα, άντε και κανένα μέ τρία πατώματα, πολύ σπάνια αυτά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κατάλαβα τί θέλεις νά πης. Όλα τά σπίτια της 'Αθήνας, θα είχανε αλύες, ~~ερείθε~~ περιβολάκια και ταράτσες και έτσι θα ήτανε δυνατή η ύπαρξις ιδιωτικῶν ζωολογικῶν κήπων.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβῶς αυτό. Πρέπει νά ξέρης ότι κάθε σπίτι θα είχε τό κοττέτσι του πρώτα πρώτα και ὅσα σπίτια είχανε κήπο, θεωρούσανε ἀπαραίτητο νά ἔχουν κι' ἕνα παγῶνι καθώς και μιὰ κασίκα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι τί θα γινότανε ἀπό σκύλους και γάτες...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Επίσης ὑπῆρχαν και μερικὰ σπίτια που καμαρώνανε γιατί τρέφανε και μαϊμοῦδες, ἔχει μείνει ὀνομαστή δέ η μαϊμου του Κωλέττη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Του Κωλέττη που ήτανε γιατρός του 'Αλη Πασᾶ και ἔγινε ἀργότερα και πρωθυπουργός στα 1846 ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Αὐτός ὁ 'Ιωάννης Κωλέττης εἶχε μιὰ μαϊμου που εἶχε γίνει παροιμιώδης, ἀφοῦ γιά μιὰ ἄσχημη γυναῖκα οἱ Ἀθηναῖοι λέγανε : Μοιάζει μέ τήν μαϊμου του Κωλέττη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ ~~Ἐὰν~~ Ζωολογικός κήπος ήτανε λοιπόν η παλιὰ 'Αθήνα. Συμᾶμαι κι' ἐγώ πολύ καλά ότι πρό σαράντα ἐτῶν, ξυπνοῦσε η πόλις ξημερώματα ἀπό τά λαλήματα τῶν πετεινῶν που ὑπῆρχαν στα κοττέτσια τῶν σπιτιῶν. Σήμερα γιά ν' ἀκούσης πετεινό πρέπει νά πᾶς σέ χωριό η στην ἐξοχή.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ἔχει μείνει ξακουστό στους παλαιότερους Ἀθηναίους τό σπίτι του Κανδύλη... του παλαιοῦ ἡθοποιοῦ
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐτός ὁ Κανδύλης εἶχε νομίζω γυναῖκα του τήν περίφημη Σωσώ Κανδύλη που ήτανε ὑψίφωνος στό θελόδραμα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Νά πού τά ξέρεις τά πράγματα. Τώρα γιά θυμήσου τί είχες άκούσει γιά τό σπίτι του Κανδύληπου ήτανε όνομαστό στην 'Αθήνα ;

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ξέρω τί έννοεις. Στο σπίτι του, κάπου κοντά στην όδόν 'Αριστοτέλους ή σέ μία παροδό της, ό Κανδύλης είχε στό περιβολάκι του ένα τεράστιο κλουβί, σχεδόν σαν δωμάτιο μέ πεντακόσια καί περισσότερα Ξως καναρίνια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Είχε περίφημο καναρινοτροφείο ό μακαρίτης ό Κανδύλης καί δύο φορές τήν ήμέρα, Ξμπαινε στό τεράστιο κλουβί ~~αλλά~~ των καναρινιών του, νά τά ταΐση, νά τούς βάλη νερό καί νά καθαρίση τήν κατοικία τους.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τά καναρίνια του τόν γνωρίζανε καί τόν περιμένανε. "Όταν Ξμπαινε στό κλουβί του προσφέρανε όλόκληρη συναυλία από πεντακόσια καί πλέον κελαθήματα. Πετούσαν γύρω του, καθόντουσαν στό κεφάλι του, στούς ώμους του καί ό Κανδύλης συνήθιζε νά λέη : Περνώ μία ζωή μελωδική. Τήν ήμέρα κελαΐδοϋν τά καναρίνια μου, τό βράδυ πηγαίνω στό μελόδραμα όπου ~~αλλά~~ κελαϊδάει ή Σωσώ, ή γυναίκα μου.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' άφοϋ μιλάμε γιά κελαϊθήματα, ής άκούσωμε καί τό κελάθημα της καλής μας φίλης, της Κλειώς Δενάροϋ...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πού θα μās θυμίση ένα από τά παλαιότερα άθηναϊκά τραγούδια τϋ φεύγεις, φεύγεις καί μ' άφήνεις.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Φεύγεις, φεύγεις
καί μ' άφήνεις...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

(Μετά τό τραγούδι)

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια δέν παταπιανότανε μέ τά καναρίνια του ό Κανδύλης μόνο γιά χόμπυ, αλλά Ξκανε καί τό μικρό του έμπόριο. Πουλούσε καναρίνια καί τά πουλούσε άρνετά άκριβά, γιατί Ξλεγε πώς ήτανε από σόϊ... Ταυτόχρονα είχε κι' άλλη μία προσοδοφόρο έργασία...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τήν ξέρω καί αὐτήν. Ὁ Κανδύλης εἶχε τό πλουσιώτερο θεατρικό βεστιάριο καί νοίκιαζε κοστούμια ἐποχῆς σέ ὄσους θιάσους ἀνεβαζανε τέτοια ἔργα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ἔχει μόνο σέ θιάσους, ἀλλά νοίκιαζε καί τίς Ἀποικηές κοστούμια στούς μασκαράδες. Ὅμως ἄς ξαναγυρίσωμε στά ζῶα τῆς παληῆς Ἀθήνας. Σέ πολλά σπίτια ὑπῆρχαν παπαγάλλοι μέ τούς ὁποίους διεσπένδαζε ἡ οἰκογένεια. οἱ παλαιοί μάλιστα ἀθηναῖοι διηγοῦνται ἕνα νοστιμώτατο ἀνέκδοτο μέ τόν παπαγάλλο πού εἶχε στό σπίτι του ἕνας ὑπουργός γύρω στα 1900, ἐδῶ κι' ἑβδομήντα χρόνια. Κάποιος φηφοφόρος τοῦ ὑποτροῦ, χωριστός ἀπό τό Μενίδι πού ζητοῦσε κάποιο ρουσφέτι, πῆγε στό σπίτι τοῦ ὑποτροῦ ὅπου δέν θά ὑπῆρχε πολὺς κόσμος. Φτάνει, βρίσκει τήν πόρτα ἀνοιχτή καί μπαίνει. Στήν εἴσοδο κανεῖς. Μόνο ἕνα παράξενο πουλί στεκότανε σ' ἕνα σιδερένιο στήριγμα. Καί ὁ Μενιδιάτης ἀκούει μιᾶ φωνή : Καλημέρα σας, περῆστε παρακαλῶ... Κοιτάζει γύρω του, δέν βλέπει κανέναν καί προχωρεῖ δειλά δταν ξανακούει τήν φωνή τοῦ παπαγάλου : Καλημέρα σας, περῆστε παρακαλῶ... Τότε ὁ Μενιδιάτης ἔβγαλε τήν σκούφια του καί εἶπε στόν παπαγάλλο : Μέ τό συμπάθιο ἀφεντικό... Σέ πέρασα γιά πουλί...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πολύ νοστιμο. Δέν ἀποκλείεται νά εἶναι καί ἀληθινό. Ὅμως θά ἤθελα νά μιλήσωμε γιά ἕνα κοπάδι σκυλιῶν πού ἔχω ἀκούσει ὅτι ἔκανε περίπατο στήν Ἀθήνα... εἶναι ἀλήθεια αὐτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ/ Μά βέβαια. Ἦτανε τό περίφημο κοπάδι τῶν σκυλιῶν τοῦ Ἀρνιώτη πού εἶχε τό θέατρον Ἀρνιώτη στήν ὁδόν Ἀκαδημίας.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Θέατρον Ἀρνιώτη, στήν ὁδόν Ἀκαδημίας ; Ποῦ δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν θέσι ἀκριβῶς ὅπου σήμερα βρίσκεται ἡ Λυρική Σιηνή.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μά ἐκεῖ ἦτανε τό θέατρον Ὀλύμπια, ὅπου ἔδινε παραστάσεις τό Μελόδραμα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί πρίν γίνῃ τό θέατρον Ὀλύμπια, βρισκότανε ἐκεῖ ἕνα θερινό θέατρο, μέ τό ὄνομα τοῦ Λεωνίδα Ἀρνιώτη πού εἶχε καί θιάσο σκυλιῶν.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ἦτανε εἶπεσ ὑπαίθριο τό θέατρο τοῦ Ἀρνιώτη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὑπαίθριο καί κυκλικό σχεδόν. Πρῶστά στό θέατρο, ἐκεῖ ὅπου εἶναι σήμερα τό χῶλλ τῆς Δυρικῆς Σκηπῆς, ἦτανε ἡ αὐλή τοῦ θεάτρου, μὰ ψηλά δέντρα καί ἕναν περίεργο πύργο, σάν ὀφελίσιο. Ὑστερα ἦτανε ἡ πλατεῖα τοῦ θεάτρου, κτισμένη ἀμφιθεατρικά. Καί στό βάθος, φυσικά ἡ σκηνή.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἔχω ἀκούσει ὅτι τό θέατρο Ἀρνιώτη ἦτανε ἕνα μεγαλοπρεπέστατο βαριετέ. Ἔτσι εἶναι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἔτσι ἀκριβῶς. Ἦτανε κατὰ κανόνα θέατρο βαριετέ. Ἔπαιζαν ὁμῶς καί θίασοι καμμιά φορά. Ὁ Ἀρνιώτης, ὁ Λεωνίδας Ἀρνιώτης ἦτανε ἕνας ἐπιχειρηματίας μέ μεγάλες προοπτικές. Ἐφερνε ἀπό τήν Εὐρώπη νούμερα ἀπροβατικά, ἔφερνε μεγάλους τραγουδιστάς, ἔφερνε μπαλέτα καί κάποτε ἔφερε ἕνα αἰσθηματικό συγκρότημα ἀπό σαράντα πενήντα σκυλιά, γυμνασμένα σκυλιά πού κυριολεκτικά ἀναστατώσανε τήν Ἀθήνα. Ὅταν οἱ φύλακες τῶν σκυλιῶν βγάζανε τό κοπάδι περίπατο, οἱ ἀθηναῖοι στεκόντουσαν καί τό χαζεύανε, μ' ὄλο πού δέν ἦτανε λίγοι πού τό παρακολουθοῦσαν στόν περίπατό του.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τά πῆγαιναν λοιπόν περίπατο τά σκυλιά ; Ποῦ τά πηγαίνανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Παντοῦ. Ξεκινοῦσαν ἀπό τό θέατρο τῆς ὁδοῦ Ἀναδημίας καί πηγαίνανε πρὸς τοὺς Ἀμπελοκήπους. Κόσμος ἀπό πίσω. Τά σκυλιά πηγαίνανε συντεταγμένα κατὰ τετράδας...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τέσσερα τέσσερα μαζί ; Ὅπως καί τά παιδιὰ τοῦ Πειραιῶ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρῶτο Γιάγιο. Αὐτό πού εἶπεσ ἦτανε ἔξυπνο...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐὐχαριστῶ γιά τήν ἀναγνώρισι. Λοιπόν τά σκυλιά πηγαίνανε περίπατο, στήν μέση τοῦ δρόμου φυσικά. Καί ἡ κυκλοφορία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποιά κυκλοφορία Γιάγιο ; Στά 1910 κυκλοφορία ; Ἐρημη ἦτανε ἡ Ἀναδημίας καί ἀνόμη πιά ἔρημη ἡ λεωφόρος Κηφισίας. Κι' ἂν τυχόν περνοῦσε κανένα ἀμάξι, ὁ ἀμαξῆς κρατοῦσε τ' ἔλογά του γιά νά περάσουν τά σκυλιά τοῦ Ἀρνιώτη. Ὅριστε, διάβασε ἐδῶ στίχους τοῦ Σουρῆ γιά τά σκυλιά τοῦ Ἀρνιώτη.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζει) Τόπον οί άθηναίοι. Του 'Αρνιώτη τά σκυλιά
 για τόν ~~κατά~~ περίπατό τους, έβγήκανε στους
 είναι έλλα κουρεμένα καί έλλα μέ μαλλιά ^{δρόμους}
 κι' έλλα σάν λιονταράκια μέ χείτην είς τούς ώμους.
 Τί φρόνιμα πού είναι, τί σοβαρά πού πώνε
 καί όλοι οί άθηναίοι, νομίζω, τ'άγαπώνε.

Κανένα δέν γαυγίζει, πηγαίνουνε σιγά
 κι' άμίλητα βαδίζουν χωρίς σκυλοπαυγά
 καί φαίνονται νά είναι σεμνά, πολιτισμένα
 καί καθαρά πρό πάντων καί περιποιημένα
 πού λένε οί συμπολίτες κι' οί γέροι καί οί νέοι :
 Σάν τά σκυλιά του 'Αρνιώτη νά 'ταν κι' οί άθηναίοι !

'Ολόκληρο κοπάδι, τί φρόνιμα περνά
 δέν νοιάζονται ποιός τάχα τόν τόπο κυβερνά
 κι' ούτε σάν άθηναίοι, έχουν λαχτάρα τόση
 νά δοϋνε ποιός τόν έλλον, μπορεί νά τόν δαγνώση
 παράδειγμα εϋνομίας, για κάθε πατριώτη
 τό ήσυχο κοπάδι τών σκύλων του 'Αρνιώτη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπεις λοιπόν Γιάγχο μου ότι ο Γεώργιος Σουρής, είχε ένα δι-
 κό του ιδιόρρυθμο διδακτικό σύστημα. "Ήτανε σατυρικός χωρίς
 μά μαστιγώνη. "Αρπαζε όμως κάθε ευκαιρία, για να δίνει ποινω-
 νικά μαθήματα στους συμπολίτες του.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νομίζω ότι θα 'πρεπε κάποια μέρα να κάναμε μια ειδική συζήτη-
 ση για τον Σουρή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' έχομε μιάν άφορμή για αυτήν την ειδική συζήτηση, γιατί πέ-
 ρυσι, στα 19 69, συμπληρώθηκαν πενήντα χρόνια από τον θάνατό
 του... "Όμως έψ ξαναγυρίσωμε στο θέατρο του 'Αρνιώτη. Πρέπει
 να ξέρης ότι από τό θέατρο αυτό, ξεπήδησαν όλα τά ευρωπαϊκά
 τραγούδια που έφθασαν στην 'Αθήνα. 'Ο 'Αρνιώτης έστέγαζε στο
 θέατρό του ξένους άρτίστες. Καί από μια Ιταλίδα τραγουδίστρα
 έγινε γνωστό ένα από τά πιο χαριτωμένα τραγούδια που κατέκτη-
 σε τούς άθηναίους. Τό περιλάλητο : Τσιριμπιριμπίν...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό Τσιριμπιριμπίν : Μά είναι ένα περίφημο τραγούδι σε ρυθμό

βάλς πού θά μᾶς τό θυμίσῃ τώρα ἡ κλειώ.

ΚΑΡΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

οἱ γυναῖκες ποροῖδεύουν
ἔχουνε παρφιά σκληρή
καί τούς ἄνδρες τούς παιδεύουν
μέ μιᾶ λέξι πονηρή

"Ἐχουν κι'οἱ μικρές ξυπνήσει
καί σέ μιᾶ παρεντροπή
καθε μιᾶ τους θ'ἀπαντήσῃ
καί στόν ἄνδρα μέ τρόπο θά πῃ :

Τσιριμπιριμπίν... (τρεις φορές)

Τσιριμπιριμπίν, τά λόγια αὐτά, τά χωρατά, εἶναι κουτά
Τσιριμπιριμπίν καί νά τά λές, σ'ἄλλες πολλές πιό παρδαλές
Τσιριμπιριμπίν δέν μέ γελάς κι'ἄν μου μιλάς εἶσαι μπελᾶς
Τσιριμπιριμπίν (δύς) καί ἄλλοῦ αὐτά νά τά πουλάς !

(Μετά τό τραγοῦδι)

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

θέλεις νά σοῦ κάνω μιᾶ παρατήρησι εἰδικῶς γι'αὐτό τό τραγοῦδι;
Νομίζω πώς εἶναι ἀπό τά πρῶτα τραγοῦδια τῆς γυναικείας ἀντεπι-
θέσεως κατά τῶν ἁνδρῶν.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Πολύ μου ἀρέσει αὐτός ὁ χαρακτηρισμός τῆς γυναικείας ἀντεπι-
θέσεως καί νομίζω πώς δέν ἔχεις καθόλου ἄδικο. "Όλα τά παλιὰ
τραγοῦδια, εἴτε παντάδες, εἴτε εὐθυρα, εἴχανε πάντα στόχο
τήν γυναῖκα. Ἐπιτιθέμενος ὁ ἄνδρας καί ἡ γυναῖκα πού κρατοῦσε
πάντα παθητικῆ στάσι καί ἔκουγε ὅλα ὅσα τῆς τραγουδοῦσε ὁ
πανταδῶρος. Γύρω στά 1900, γίνεται ἡ γυναικεία ἀντεπίθεσις.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Μέ αὐτό τό τραγοῦδι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μάλιστα. Ἡ γυναῖκα ξυπνᾷ ἀπό τόν λήθαργό της

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Παίρνει θάρρος καί τραγοῦδᾷ κι'αὐτή

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τσιριμπιριμπίν, τά λόγια αὐτά, τά χωρατά, εἶναι κουτά...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Τσιριμπιριμπίν καί νά τά λές σ'ἄλλες πολλές πιό παρδαλές

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τσιριμπιριμπίν δέν μέ γελάς κι'ἄν μου μιλάς εἶσαι μπελᾶς

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Τσιριμπιριμπίν... καί ἄλλοῦ αὐτά νά τά πουλάς...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μάλιστα. Καταλαβαίνεις λοιπόν τί θραῦσι ἔκανε αὐτό τό τρα-
γοῦδι, ἔχι μονάχα στήν Ἑλλάδα, μά σέ ὅλον τόν κόσμο

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Εἶναι μιᾶ ἀπό τίς παγιώσιμες μεγάλες ἐπιτυχίες καί ἐπιτυχίες
πραγματικές γιατί τότε δέν εἴχανε τά σημερινά μέσα μεταδόσεω

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν νομίζεις ότι πρέπει νά ξαναγυρίσωμε στόν 'Αρνιώτη ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αυτόν τόν θεατρώνη καί ἔμπρεσσάριο μέ τά σκυλιά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σ'αυτόν. Οἱ παραστάσεις πού ἔδινε μ' τά σκυλιά του ἦτανε καταπληκτικῆς. Ξέρεις καλά ὅτι οἱ παιδικῆς ἐντυπώσεις εἶναι πάντα δυνατέες. "Ἦρουναι παιδί λοιπόν ὅταν μέ πήγε ὁ πατέρας μου νά δῶ τήν " πυρκαγιά ".
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί ἦτανε ἡ πυρκαγιά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά παράσταση πού ἔδινε μέ τόν σκυλοθήσασό του ὁ 'Αρνιώτης.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τήν θυμάσαι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μέ λεπτομέρειες. Ἡ σκηνογραφία παρίστανε μιᾶ γειτονιά μέ μικρά σπιτάκια κατάλληλα γιά σκυλιά. Σ' ἓνα μπαλιονάκι καθότανε μιᾶ σκυλίτσα χαριτωμένη μέ φουστανάκι, ὅταν ξαφνικά καταφθάνανε δύο μαντρόσκυλοι, ἄρθιοι βέβαια, μέ τίς κινήσεις τους πού παρίσταναν τοὺς κινταδόρους. Ἡ κινήσις ἄρχιζε. Λέγανε μέ γαυγίσματα τήν κινήσις τοῦ φάουστ : Σὺ πού κάνεις πῶς κοιμῆσαι ἔλο μέ γάβ-γάβ βέβαια.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ἡ πυρκαγιά πότε γινότανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μὴ βιάζεσαι καί θά 'ρθῆ καί ἡ πυρκαγιά. Ξαφνικά φαινότουσαν δύο ἄλλοι κινταδόροι σκύλοι στήν σκηνή. Φυσικά οἱ πρῶτοι κινταδόροι ἄρπαζόντουσαν μέ τοὺς δευτέρους. Σκυλοπαυγῆς ἱστορικῶς, μέ γαυγίσματα καί δαγκώματα ἐνῶ ἡ σκυλίτσα ἀπό τό μπαλιονάκι της παραπολούθοῦσε μέ ἀγωνία καί ἐγαύγιζε καί αὐτὴ κωμικά : Γάβ-γάβ-γάβ... Τότε ἓνας ἀπό τοὺς κινταδόρους πήγαινε κι' ἔβαζε φωτιά στό σπίτι τῆς σκυλίτσας. Ἡ σκυλίτσα τρελλαινότανε... Γαύγιζε ἀπελπιστικά... οἱ κινταδόροι τρομοκρατημένοι φεύγανε καί τότε κατέφθανε ἡ πυροσβεστικὴ ὀπλοσύσταιμα. Οἱ πυροσβέστες σκυλιά. Τά ἔλογα πού τραβούσανε τήν ἀνταλία σκυλιά... Καί τέσσερις πυροσβέστες σκυλιά, ἀπλώνανε ἓνα σεντόνι κάτω ἀπό τό μπαλιόνι γιά νά πέσῃ ἡ σκυλίτσα πού ἔτσι εσώζετο...

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καταπληκτικό. Καί πώς τελείωνε ή σκηνή αυτή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γυρίζανε πίσω καί οι πανταδόροι καί χορεύανε όλοι μαζί πολκα, μέ τήν μουσική τής μόδας : Στο Ζάππειο μιά μέρα περιπατούσα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μά τότε λοιπόν αξίζει νά θυμηθούμε κι' έμεις αυτό τό τραγούδι, πού χορευότανε βέβαια σάν πόλκα μά στήν πραγματικότητα ήτανε ένα σπανιόλινο έμβατήριο, μά μά ρ ς νά ποθμε πού κυριολεκτικά χάλασε τόν κόσμο στήν έποχή εκείνη του 1900.
- ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Στο Ζάππειο μιά μέρα - περιπατούσα κι' άπάντησα μιά νέα - ξανθομαλλούσα...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- (Μετά τό τραγούδι)
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Σπουδαίος λοιπόν ήτανε αυτός ό 'Αρνιώτης, ό Δεωνίδας 'Αρνιώτης
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' άκόμα σπουδαιότερος όταν σου πω ότι ό 'Αρνιώτης μπορεί νά θρωηται καί ό πρώτος άεροπόρος στήν 'Ελλάδα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Ο θεατρώνης ό 'Αρνιώτης μέ τά γυμνασμένα σκυλιά, ήτανε καί άεροπόρος ; Μά τότε δέν υπήρχαν καν άεροπλάνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ητανε πριν από τούς Βαλκανικούς πολέμους του δώδεκα, τότε πού ή 'Αεροπλοΐα βρισκότανε στά πρώτα της βήματα σ' όλου τόν κόσμο 'Ακόμη δέν είχανε φανεί στήν 'Ελλάδα οι πρώτοι άεροπόροι της ό Μωραϊτίνης, ό Κεραμανλάκης, ό Μουτούσης καί άλλοι πού έδρασαν στόν πόλεμο του δώδεκα, όταν ό 'Αρνιώτης άνηγγειλε μέ τίς έφημερίδες ότι έφερε από τήν 'Ιταλία ένα άεροπλάνο καί θά έκανε τήν πρώτη του πτήσι στό πεδίο του "Ζρεως, όπου είναι σήμερα τό πάρκο τής Λεωφόρου 'Αλεξάνδρας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τότε δέν ήτανε πάρκο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τίποτε δέν ήτανε. "Ενας άπέραντος χώρος, χωρίς ούτε ένα πράσινο φύλλο. Στο βάθος ή Σχολή Βυελπίδων καί άριστερά, στήν όδόν Κοδριγκιτώνος οι στρατώνες του ίππιου, τά περίφημα 'Ιππικά όπως τά λέγανε. 'Εκει κοντά στα ίππικά ή έκκλησία των Ταξιαρχών καί ψηλά, πρός τήν Σχολή Βυελπίδων ένα μικρό έκκλησάκι του 'Αγίου Καραλάμπους. "Ολο τό άλλο γυμνό πεδίο.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ένας τόσο μεγάλος χώρος ήτανε τό πιό κατάλληλο μέρος για νά πεταξή ό 'Αρνιώτης.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ασφαλώς καί καταλαβαίνεις τί έγινε έδω κι' έξηντα πέντε χρόνια πριν, στά 1905. Μαζεύτηκε δλη ή 'Αθήνα καί τά περίχωρα. Κατεβήκανε από τό χαλάντρι, τό Μαρούσι, τήν Κηφισιά, τό Μενίδι νά δοϋνε τόν άνθρωπο πού θα πετούσε σαν πουλί.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είχε φέρει καί αεροπλάνο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ε βέβαια, πώς άλλοιως θα πετούσε. Είχε πάει στήν 'Ιταλία καί είχε αγοράσει ένα αεροπλάνο τής καιιάς ώρας, χαλασμένο καί αξιοδάκρυτο. Τό πόρτωσε σ' ένα καράβι καί τό 'φερε, λογαριάζοντας νά κάνη τήν ρειλάμα του για τό θέατρό του μέ αυτό.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Όπως δήποτε μαζεύτηκε κόσμος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κόσμος καί κοσμάκης. Σηκώθηκε ή 'Αθήνα στό πόδι. Πήγανε δημοσιογράφοι, πρεσβευταί, ύπουργοί απόμη καί ό βασιληάς ό Γεώργιος ό πρώτος μέ τά πριγκιπήόπουλα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τελικά πέταξε ό 'Αρνιώτης ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιατί μοι είναι μεγάλη ατύη ή ιστορία καί φοβέμαι ότι δέν θα μάς πάρη ή ώρα. Προτιμώ νά τήν κουβεντιάσωμε τήν έρχόμενη Κυριακή για νά προλάβωμε νά θυμηθοϋμε καί κανένα άλλο τραγούδι απόφε.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' έχω ύπ' όφι μου νά θυμηθε μάς πη ή κλειώ ένα περίφημο παλαιό τραγούδι, φραντσέζικο είναι, πού τραγουδήθηκε πολύ στήν 'Αθήνα μέ στίχους έλληνικούς : Δ' έσπουάρ νέ κουναι πλύ μά πόρτε... Γιατί μέσ' τήν καρδιά μου ή λύπη...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Γιατί μέσ' τήν καρδιά μου ή λύπη...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πραγματικά από τά πιό όμορφα τραγούδια τής παλιάς έποχής. Όμως νομίζω πώς ή ώρα μας πέρασε καί...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ... πρέπει νά διακόψωμε. 'Ωρεβουάρ λοιπόν για τήν έρχόμενη Κυριακή
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντα τήν ίδια ώρα.